

2020 Enflasyon faiz düşer TÜRKİYE BÜYÜR

Türkiye, 2018 yılının ağustos ayında yaşadığı kur saldırlarının ardından 2019 yılında dengeleme sürecine girdi. 2019 yılı hem küresel ekonomi hem de Türkiye ekonomisi açısından oldukça zor bir dönem geçirdi. Bu süreçte ticaret savaşları, korumacı politikalar ve jeopolitik risklerden önemli ölçüde

etkilenen küresel ekonomi, gerek büyüme oranları gerekse ticaret beklentilerinin gerisinde kaldı. Türk ekonomisi ve iş dünyasının temsilcileri zorlu geçen 2019 yılının ardından 2020 yılının daha pozitif geçeceğini ve Türkiye'nin yeniden yüzde 5 seviyelerinde bir büyüme performansına ulaşabileceğine inanıyor.

İŞ DÜNYASI
2020'YE
UMUTLA
BAKİYOR

PEKCAN: Daha rahat bir yıl olacak

■ 2020 yılı beklentilerini değerlendiren Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan "Türkiye'nin büyümesine de net ihracatımız üç çeyrekte 4,7 puan destek sağlamış bulunmaktadırlar. İhracatın ithalata karşılama oranı da yüzde 75,6'dan yüzde 86,8 seviyelerine kadar geldi. Tabii bunlar ihracatçılarımızın sizlerin başarılı ve özverili çalışmaları sayesinde oldu. İnşallah 2020 yılının gerek küresel ekonomide daha rahat bir yıl olacağını ve Türkiye için de başarılı yıl olacağını öngörüyoruz" ifadelerini kullandı.

TİM BAŞKANI: 180 milyar \$'a ulaştık

■ Küresel ticaretin içerisinde geçtiği zorlu süreçte rağmen Türkiye'nin ihracatında olumlu bir grafiğe imza attığını belirten Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı İsmail Gülle "Geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre kasım ayı ihracatımız, Genel Ticaret Sistemi'ne (GTS) göre 16 milyar 214 milyon dolar oldu. Yılın ilk 11 ayında ise ihracatımız yüzde 1,8 artış ile 165 milyar dolara, son 12 aylık ihracat da 180 milyar dolara ulaştı" dedi. Gülle, ihracat yapan firmaların sayısının 13 yıldır ilk defa ithalat yapanları geride bıraktığını söyledi.

İsmail Gülle

İTO BAŞKANI: Yüzde 5 büyürüz

■ İTO Başkanı Şekib Avdagiç dengeleme ile geçen 2019'un ardından 2020'nin güçlü büyüme geçiş yılı olacağını dile getirdi. Ekonominin üçüncü çeyrekte itibaren yüzde 0,9 büyüyerek yeniden büyüme sürecine girdiğini vurgulayan Avdagiç "Gerçekten çok olumlu bir performans sergiledi. Bu performansın yardımıyla, 2020'nin dört çeyreğinin dördünde de pozitif büyüme yaşamayı bekliyoruz. Yüzde 5 büyümeye ulaşmak hiç şüphesiz olmayacaktır. Hatta 2020 büyüme hedefini aşacağız" dedi.

Şekib Avdagiç

İSO BAŞKANI: TL'ye olan güven arttı

■ İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, kurun 2019 yılında yüksek volatilite ve oynaklıktan kurtulup belirli bir dengeye oturduğunu belirterek "Özellikle yılın son aylarında bunu çok daha güçlü bir şekilde hissediyoruz. Çünkü Türk lirasına olan güven tekrar artmaya başladı ve yeniden bir istikrar bandı oluştu" dedi. Kurlardaki dengelemeyle beraber enflasyonda da giderek bir toparlanma dönemine girildiğine işaret eden Bahçivan "Yüzde 10'lara yakın bir tablo bile umut verici" diye konuştu.

Erdal Bahçivan

MÜSİAD BAŞKANI: Faiz indirimi olumlu oldu

■ Müstakil Sanayiciler ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan Merkez Bankasının temmuz ayından itibaren üst üste aldığı faiz indirimi kararlarının, bilhassa iç tüketimi destekleyerek büyümeye olumlu yansımalarına katkıda bulunacağını söyledi: MB'nin son toplantısında politika faizini yüzde 12 seviyesine çekmesi, reel sektör adına 2020 yılına yönelik ciddi bir motivasyon oldu. Bu karar, önümüzdeki dönemde iç tüketimle birlikte yatırım harcamalarının olumlu yansıtacağı, ekonomi büyüyecek.

Abdurrahman Kaan

ASKON BAŞKANI: 2020'de gaza basacağız

■ Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın, iş dünyası olarak 2020 yılından ümitli olduklarını söyledi. Aydın "Jeopolitik risklerin azalması, kurda istikrarın sağlanması, finansman maliyetlerinin gerilemesi ve en önemlisi öngörülebilirliğin artması ile iş dünyası yatırımlarda gaza basacak. Dünyada doğrudan yabancı yatırımların yüzde 13 azaldığı bir ortamda 2018'de bile yabancı yatırımların yüzde 13 artan Türkiye'ye, 2020'de 15 milyar doların üzerinde yabancı sermaye girişi gerçekleşecektir" dedi.

Orhan Aydın

İŞ DÜNYASININ 2020'DEN BEKLENTİLERİ OLUMLU

Büyüme için hazırız

2019'un üçüncü çeyreğinden itibaren Türkiye ekonomisi yüzde 0,9 büyüyerek yeniden büyüme patikasına girmesinin ardından, iş dünyası yeni yılda gaza basmaya hazırlanıyor. **Faizlerdeki düşüş ve yüzde 5'lik büyüme hedefiyle beraber, 2020'de ekonominin gündemi üretim ve istihdam olacak.**

2019'daki büyüme performansı ile uluslararası piyasalar başta olmak üzere herkesi şaşırtan Türkiye ekonomisi için iş dünyası 2020'ye umutla bakıyor. Faizlerdeki düşüş, makro verilerdeki iyileşme ve YEP sürecindeki kararlılık sayesinde, iş çevreleri 2020'nin üretim ve istihdam yılı olacağı konusunda hemfikir.

RECETE BELLİ: GÜÇLÜ

Müstakil **Sanayici** ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan Merkez Bankası'nın temmuz ayından itibaren üst üste aldığı faiz indirimi kararlarının, bilhassa iç tüketimi destekleyerek büyümeye olumlu yansıdığına dile getirdi. Kaan, "TCMB'nin yılın son toplantısında politika faizini yüzde 12 seviyesine çekmesi, reel sektör adına 2020 yılına yönelik ciddi bir motivasyon oldu. Bu kararın, önümüzdeki dönemde iç tüketimle birlikte yatırım harcamalarına da olumlu yansıyacağını ve böylelikle Türkiye ekonomisinin büyüme hedefine zorlanmadan ulaşacağını düşünüyoruz" dedi.

TL'YE GUVEN ARTIYOR

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** ise 2019 yılında dengeleme sürecine

girildiğini belirterek, "Hükümetimizin 2018 yılı gibi derin finansal sorunlar yaşadığımız bir yılın ardından ortaya koymuş olduğu irade ile 2019 yılında döviz kurlarından enflasyona, faizden cari açığa kadar ekonomimiz yeniden bir dengeleme sürecinin içine girmeyi başardı. Bu süreçte en büyük başarı, döviz piyasasının 2019 yılının hemen hemen tümünde, yüksek volatilité ve oynaklıktan kurtulup belirli bir dengeye oturtulmasıydı. Özellikle yılın son aylarında bunu çok daha güçlü bir şekilde hissediyoruz. Çünkü Türk lirasına olan güven tekrar artmaya başladı ve yeniden bir istikrar bandı oluştu" dedi.

YÜZDE 5 BÜYÜME HEDEFİ KOLAYLIKLA YAKALANIR

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak ise 2020 yılında Türkiye ekonomisi için yüzde 5'lik bir büyüme öngörüldüğünü ve bu hedefin yakalanmasında bir sıkıntı görmediklerini belirterek, sözlerini şöyle tamamladı: "Dış ticarete, ihracata dayalı bir büyüme hedeflenirken, **sanayi** üretiminin lokomotif bir rol üstlenmesi çok büyük bir önem taşıyor. Kesintisiz olarak üretime devam etmesi, yeni pazarlara kanalizasyon olması ve katma değerli ürünlerle dünya ticaret sahnesinde daha güçlü şekilde yer alması için çalışmaya devam etmeliyiz."

2020'DE BELİRSİZLİK DEĞİL UMUT HAKİM OLACAK

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, yılın son çeyreğinde ülke ekonomisinde yüzde 4-5 bandında bir büyüme beklentilerini belirterek, "Türk iş dünyası olarak ülkemizi 2020'de yüzde 5 büyütmeyi hedefliyoruz. Gelecek yıl reel sektör için inşallah belirsizlik yerine, umut hakim

olacak" dedi. **TOBB** olarak üreten kesimlerin sıkıntılarını çözmek üzere hükümetle paylaşımlarını birçok konunun hayata geçirildiğine işaret eden Hisarcıklıoğlu, yaptıkları kapsamlı çalışmalar sonucunda tarihi bir başarıya imza attıklarını bildirdi. Hisarcıklıoğlu, İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 190 ülke arasında 60'ıncı sıradan

DIŞ TİCARET GAZA BASTI

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle de küresel ticaretin içerisinden geçtiği

zorlu süreçte rağmen Türkiye'nin ihracatta olumlu bir grafiğe imza attığını kaydetti. Gülle, şöyle devam etti: "İhracatçılarımızın tüm güçleriyle, küresel ortamının üzerinde bir ihracat tablosu ile çalışıyor. Ülkemizin ihracat performansı, rakiplerimiz ve hedef pazarlarımız ile karşılaştırıldığında, başarılı ivmesi ile öne çıkıyor. 2019 yılı ilk 9 aylık ihracat verisini açıklayan ülkelere Güney Kore'nin ihracatı yüzde 9,8 düşmüş durumda."

İsmail Gülle

RECETEMİZ İHRACAT

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, 2020 yılının

Türkiye için kur saldırmasının gerçekleştiği 2018 ve dengeleme ile

geçen 2019'un ardından güçlü büyümeye geçiş yılı olacağını dile getirdi. Başkan Avdagiç, tüm ekonomik badirelerin tek reketesinin "ihracat" olduğunu ve ihracatın krizleri savma özelliği olduğuna dikkati çekti. Avdagiç, "Türkiye, her sene yüzde 5'in üzerinde bir büyüme sağlamak zorunda. 2020 için de yüzde 5 ulaşmak için itici gücümüz, üretimdir, yatırım" ifadesini kullandı.

Şekib Avdagiç

33'üncüğe yükselen Türkiye'nin, bu konuda tarihin en iyi seviyesine geldiğini ifade etti. Türkiye'yi büyütme sürecinde sadece siyasetçilere değil, hane halkından müteşebbisine ve meslek örgütlerine kadar herkese önemli görevler ve sorumluluklar düştüğüne dikkati çeken Hisarcıklıoğlu, yeni reformlara işaret etti.

İş dünyası 2020 yılından umutlu

İş dünyasının temsilcileri zorlu 2019 yılının ardından 2020 yılının daha pozitif geçeceğini ve Türkiye'nin yeniden yüzde 5 seviyelerinde bir büyüme performansına ulaşabileceğini düşünüyor

TÜRKİYE, 2018 yılının ağustos ayında yaşadığı kur saldırılarının ardından 2019 yılında dengelenme sürecine girdi. 2019 yılı hem küresel ekonomi hem de Türkiye ekonomisi açısından oldukça zor bir dönemec oldu. Bu süreçte ticaret savaşları, korumacı politikalar ve jeopolitik risklerden önemli ölçüde etkilenen küresel ekonomi, gerek büyüme oranları gerekse ticaret beklentilerinin gerisinde kaldı.

GÜÇLÜ BÜYÜMEYE GEÇİŞ

Türk ekonomisinin önemli kurum ve **sanayi** odalarının temsilcileri, 2019'daki toparlanmanın 2020'de büyümeye dönüşeceğini belirtiyor. İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, 2020 yılının Türkiye için kur saldırısının gerçekleştiği 2018 ve dengeleme ile geçen 2019'un ardından güçlü büyümeye geçiş yılı olacağını dile getirdi. Aynı zamanda bu yılda elde edilen olumlu oranlarla, ekonominin gelecek 10 yıla yeniden büyüme patikasına girmiş olarak başlayacağını ifade eden Avdagiç, "Ancak ekonomik aktörler olarak bizlerin, yakaladığımız bu yeni büyüme ivmesini çok iyi ve akıllıca kullanarak, Cumhuriyetin 100. yılına güçlü bir ekonomik ivmeyle girmemiz gerekiyor." diye konuştu.

Avdagiç, 2019'un üçüncü çeyreğinden itibaren Türkiye ekonomisinin yüzde 0,9 büyüyerek yeniden büyüme patikasına girdiğini belirterek, "Gerçekten çok olumlu bir performans sergiledi. Bu performansın yardımıyla, 2020'nin dört çeyreğinin dördünde de pozitif büyüme yaşamayı bekliyoruz. Yıllık büyüme oranında, Yeni Ekonomi Programı'nda hedeflendiği gibi yüzde 5 büyümeye ulaşmak hiç şaşırtıcı olmayacaktır. Hatta 2020 büyüme hedefini aşacağımızı söyleyebiliriz." dedi.

DENGELEME SÜRECİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yöne-

tim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** ise 2019 yılında dengelenme sürecine girildiğini belirterek, "Hükümetimizin 2018 yılı gibi derin finansal sorunlar yaşadığımız bir yılın ardından ortaya koymuş olduğu irade ile 2019 yılında döviz kurlarından enflasyona, faizden cari açığa kadar ekonomimiz yeniden bir dengeleme sürecinin içine girmeyi başardı. Bu süreçte en büyük başarı, döviz piyasasının 2019 yılının hemen hemen tümünde, yüksek volatilitate ve oynaklıktan kurtulup belirli bir dengeye oturtulmasıydı. Özellikle yılın son aylarında bunu çok daha güçlü bir şekilde hissediyoruz. Çünkü Türk lirasına olan güven tekrar artmaya başladı ve yeniden bir istikrar bandı oluştu." dedi. 2019'da yaşanan en önemli dengeleme halkasının faizler olduğunu vurgulayan Bahçivan, şöyle devam etti: "Sadece Merkez Bankası'nın faizleri değil, piyasadaki tüm faiz oranlarının da bu düşük faizi destekleyen oranlara doğru gerilediğini görmekteyiz. Ve tabii ki bugün cari açığı değil, cari fazlayı konuşuyor olmamızı da unutmamalıyız. 2019 yılını değerlendirirken finansal piyasalar açısından özellikle bu gelişmelerin altının çizilmesi gerektiğine inanıyorum. Finansal piyasalardaki bu başarılı dengeleme

sürecini, yatırım ikliminin ve motivasyonunun sağlıklı bir mecraya oturtulması izlemeli. Çünkü 2020'nin yatırımlar açısından artık finansal sebeplerden veya finansal bahanelerden arınmış bir dönem olduğunu öngörüyoruz. Artık kimse finansal istikrarsızlıktan dolayı bu ülkede yatırım yapılamıyor diyemez. Bunun için de yılın ilk ayları, bu konuda vereceği görüntülerle, bize önemli bir ayna tutacak."

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TIM) Başkanı İsmail Gülle de küresel ticaretin içerisinden geçtiği zorlu süreçte rağmen Türkiye'nin ihracatta olumlu bir grafiğe imza attığını kaydetti.

Gülle, şöyle devam etti: "İhracatçılarımızın tüm güçleriyle, tam performansla yürüttükleri çalışmalar küresel ortalamanın üzerinde bir ihracat tablosu ile taçlanıyor, göğsümüzü kabartıyor. Ülkemizin ihracat performansı, rakiplerimiz ve hedef pazarlarımız ile karşılaştırıldığında, başarılı ivmesi ile öne çıkıyor. 2019 yılı ilk 9 aylık ihracat verisini açıklayan ülkelerden G.Kore'nin ihracatı yüzde 9,8 düşmüş durumda. Birleşik Krallık'ta ise azalma yüzde 6,5, Almanya'da yüzde 5,2, Rusya'da da düşüş yüzde 4,6 olurken, Japonya'da yüzde 4,5, ABD'de ise yüzde 1,2 düşüş var. Çin'in ihracatı yüzde 0,1 düşmüş durumda. Ülkemiz ise ilk 9 ayda yüzde 2,6 artışa imza atmıştı. İhracatçılarımızın dinamizmi, doğru rota tespitleri ve stratejik kararları, hükümetimizin destekleri ile küresel arena-daki pozisyonumuzu daha iyi noktalara taşıyor, taşımaya da devam edecek."

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak ise Türkiye ekonomisinin, 2018 yılı ağustos ayında döviz kurlarında yaşanan dış kaynaklı müdahale ile sıkıntılı bir süreç yaşadığını ancak ekonomi yönetiminin kararlı duruşu, hızlı önlemleri ve güçlü adımları sayesinde 2019 yılında yaraları çok büyük ölçüde sarmayı başardıklarını ifade etti. (AA)